

Kadın Davetçi

Nureddin Yıldız'ın "Hadislerle Diriliş" (162.) dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Allah'a davet etmek, emr-i bi'l-maruf ve nehy-i ani'l-münker (iyiliği yayma ve kötülüğü engelleme) yapmak, insanların dini öğrenmiş olmalarını sağlamak sadece çocuk eğitip yetiştirmekten ibaret değildir. Din öğrenimi ölünceye dek devam eder.

Bu görev bir ümmet projesidir. Projenin koordinatörü devlet de olsa yani emîrül-müminin olan kişi sorumluluğunu alsa veya sivil toplum vazifeyi üstlense dahi Allah'a davet etmek hep ümmet projesi olarak kalır. Ve bu sadece erkeklerin altından kalkabileceği bir mesele de değildir. Kadınların da Allah'a davet ve emr-i bi'l-maruf ve nehy-i ani'l-münker ile nesillere din öğretimi görevine mecburen katılmaları gerekir.

Bugüne kadar, bilhassa hilafetten sonraki dönemde, hem ülkemizde hem İslam âleminde bu sorun çözülebilecek şekilde bir konuşma ve toplantı mevzusu edilememiştir. Evet, bir yerlerde hareketli bir kadının Allah'a davet yükünü omuzladığı görülebilmektedir. Mesela Zeyneb Gazalî bunun iyi bir örneğidir. Ülkemizde de böyle hanımlar meydana çıkmış ve güzel işlere imza atmışlardır. Ancak nüfusun yarısının kadın olduğu varsayılırsa erkek ve kadın olarak iki ayrı cins, hayatı iki ayrı pencereden bölüşüyorlar. Erkeklerden bin davetçi veya hoca varsa karşılığında oransal olarak bir bile kadın davetçi-hoca görülebilir değildir.

Ortada çözüm bekleyen büyük sorun şudur ki kadınların da Allah'a davet, emr-i bi'l-maruf ve nehy-i ani'l-münker ile nesil yetiştirmeleri hususunda görev almaları gerekmektedir. Zira kadının erkekle mahremiyet ilişkisinden dolayı belli bir mesafede durarak alacağı eğitimle hemcinsinden alacağı eğitimi aynı göremeyiz. Erkeklerden bu görevi üstlenen resmî veya sivil ne kadar hoca varsa kadınlardan da aynı oranda olma zorunluluğu vardır. Aksi takdirde en iyimser ifadeyle kadınların üzerinde görülecek Allah'a davet işi erkeklere kıyasla yetersiz kalacaktır. Ve bu yetersizlik çocuk eğitimiyle aile ilişkilerinden ibadet hayatına kadar her alanda hissedilecektir.

Dolayısıyla kadınların erkeklerden daha fazla olacak şekilde davet işini üstlenerek kadınların eğitimi hususunu sağlamaları, erkeklerin de lehinedir. Zira akılı baliğ oluncaya kadar da erkeği yetiştiren yine bir kadın olan annesidir. Kültürlü bir hanım efendinin elinde yetişmiş delikanlı ile kendi abdestinden habersiz, ilmi hâl bilgisine vâkif olmayan ve hatta Türkçeyi dahi yeterince bilemeyeninin elinde büyüyen çocuk bu çağın sıkıntılılarına muhatap olabilecek biri değildir.

Ayrıca kadın dünyasının, erkeklerinkine nispeten, çok daha derin sorunları vardır çözülmeyi bekleyen. **Bütün dünyada küfür, hücrelerimize kadın kanalıyla girmek istiyor ve kadınları her vesileyle kullanıyor. Öyleyse kadının hocaya ve emr-i bi'l-maruf ve nehy-i ani'l-münker işini yürütene (muhtesib) ihtiyacı erkeğinkinden daha fazladır.** Erkek için hiç olmasın haftada bir kere cuma hutbesi dinlemek ihtimali varsa kadın için bu bile mahrum olduğu bir ihtimaldir.

Nesillerin yetiştirilmesi bir ümmet projesi ve sorumluluğudur. Kelime-i tevhidi söyleyen herkes bu mesuliyetin altına imza atmıştır. Sadece erkeklerin sorumluluğundaymış ve onların göreviymiş gibi algılandığında ortaya bazı yanlış sonuçlar çıktığı gibi zaten ayetler ve hadisler ile Allah'ın şeriatına aykırı iş yapılmış olur. Fakat kastettiğimiz, mesela bir kız çocuğun Kur'an kursuna gönderilip orada dinî malumatını öğrenmesi hatta hafız olması değildir. Zaten ülkemizde kız nüfusun ciddi denebilecek kadarı Kur'an eğitiminden geçiyor değildir. Allah'a davet eden bir hanım, düğüne gittiği veya kadınlarla bir arada bulunduğu zaman şeriatı anlatabilecek ve kadınlara kendi üsluplarının inceliğiyle hitap edebilecektir: Kastettiğimiz, işte bu davetçi ve muallime kadın kimliğidir.

Kur'an-ı Kerim'in Allah'a davetle ilgili emirleri ve bu konudaki ayetler kadın-erkek ayrımı yapmıyor. Nahl suresinin 125. ayetinde *"Rabbine hikmetle ve güzel sözle çağır"* buyrulmaktadır:

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ

Peygamber sallallahu aleyhi ve selleme hitap eden bu ayet, ona iman eden herkesi de emrinin kapsamı altına almaktadır.

Âl-i İmran suresinin 104. ayetinin de muhatabı hem kadınlar hem erkeklerdir:

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

"Sizden bir grup bulunsun; onlar hayra çağırınsınlar ve kötülükten uzaklaştırınsınlar. Bunlar kurtuluşa ermişlerdir."

'Ümmet-i Muhammed' dediğimiz çatıyla sadece erkekleri ne kadar anlayabilirsek bu ayetlerin muhatabının erkekler olduğunu da o kadar anlayabiliriz. Kadınlar da ümmeti temsil ettiklerine göre ayetin görevlendirdiği kitle arasında onlar dahi bulunmaktadır. Öyleyse kadınlar arasındaki sorunları ve kadınların cehaletini ele almak yine kadınlar için bir mesuliyet olmaktadır.

Âl-i İmran suresinin 110. ayeti de aynı doğrultudadır:

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

"Siz insanlar için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emredersiniz, kötülükten alıkoyarsınız."

Fussilet suresinin 33. ayeti:

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

"Allah'a davet eden, salih amel işleyen ve 'ben Müslümanlar'danım' diyenden daha iyi sözü kim söyleyebilir?"

Müslümanlar'dan olduğunu söylemek ve salih amel işlemek kadının da yapabileceği işidir. Öyleyse Allah'a davet etmek işinde kadını yok saymak mümkün olmaz.

Tevbe suresinin 71. ayeti de hiçbir tereddüde yer bırakmaksızın kadınlar ile erkekleri aynı görev paydasında buluşturmaktadır:

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ

"Müminlerin erkekleri de kadınları da birbirlerinin velileridir; iyiliği teşvik eder, kötülükten alıkoyarlar, namazı kılarlar, zekâtı verirler, Allah ve resulüne itaat ederler. İşte onları Allah merhametiyle kuşatacaktır."

*

Aynı minvalde hadis-i şerifleri de pekâlâ bulabilir ve burada sıralayabiliriz. Bütün bunlar bizi aynı noktaya çıkaracaktır: Allah'a davet etmek yalnızca erkek işi değildir. Ashab-ı kiram döneminde de değildi, sonraki devirlerde de olmamıştır. Allah'a davet işi herkesin kendi alanında, sorumluluklarını ve kapasitesini kullanarak, dikkatli biçimde ve şeriattan taviz vermeksizin uygulayabileceği bir mesuliyettir. Kadın veya erkek bu mesuliyetten pay alır.

Anadolu'da bir anket çalışması yapılsa ve 'hoca' dendiğinde akla kimin geldiği sorulsa bir tane bile kadın isminin sonuçlarda yer alması tahmin edilemez. Yüz bin kadına da sorulsa hoca olan kişinin cinsiyeti erkek olarak akla gelir. Akla hiç kadının gelmemesi, yukarıda zikrettiğimiz ayetlerin görev dağıtımını karşısında, zayıf içinde olduğumuzu göstermektedir.

Kadınların kendi çaplarında sorumluluklarının yanı sıra bazı sorunların da ellerini daralttığını elbette kabul etmek gerekir. Mahremiyet ölçüleri, televizyon ve medya araçlarını kullanmada sınırlılık, kapı kapı dolaşamama durumu gibi faktörler kadınların imkânlarını erkeklerinkine nispetle kısıtlamıştır ancak aşılamaz şeylerden de söz ediyor değil. Dinin yayılması, nesil yetiştirilmesi, davet uzmanı kadınların olması, sırf Tahrîm suresini öğretebilecek hanım bulunması gibi görevler zor başlıklar olmakla birlikte imkânsızlığı öne sürülebilecek engeller değildir. Mesela kadınların setr-i avret ölçüleri ve tesettür haşmeti bozulmadan bu görevlerin yapılamayacağı tabii ki söylenemez, yapılabilir.

Günümüzde hemen her vilayetin müftülüğünde bulunan kadın yardımcıları ve vaize hanım efendiler çalışıyor, gayret gösteriyorlarsa da o vaizenin sohbetinden çıkan on kadına sorulsa dahi 'hoca' denince aklına erkek kimlikli birinin geldiğini söyleyenler çok olacaktır –az önce sohbetinden çıktığı kişi kadın olmasına rağmen. Böylece hem davranışlar ve söylemler sadedinde adeta 'kadından davetçi olamayacağı' gibi bir anlayış yer etmiş ve ne yazık ki kökleşmiştir. Bunu gayet yanlış bulduğumuzu, hatalar içerdiğini ve sonuçlarını da nesillerin pahalı ödeyeceğini söylemeliyiz.

Kadın davetçiler ve dini bilerek anlatabilen ehil hanımlar, kadınlara dair gayet mahrem ve müstehcen konuları kendi aralarında konuşabiliyor ve sorulara cevap verebiliyor olmalıydılar. Böyle kimselerin bulunmaması, genç kızların ergenlik ve sonrasında karşılaştıkları, erkeklerin anlatmasının aslında pek uygun olmadığı meselelerin derinlemesine anlatılmaması büyük bir kayıptır.

Günümüzde ilahiyat fakültelerindeki öğrenci profili, kadınların erkeklerle kıyaslanmayacak derecede fazla oluşuyla meşhurdur. Sebepleri farklı olmak kaydıyla ilahiyat fakültelerini bunca dolduran genç kızlara ilaveten medreselerde seneler boyu kalan binlerce hanım talebe de var. Üstelik bu yeni bir durum da değil. 1950'ler ve daha yoğun olmak üzere 70'lerden beri resmî veya gayri resmî binlerce hanım medresesinde on binlerce talebe bulunuyor, mezun oluyor. Bunca kadının eğitim görüp donanım sahibi olduğu toplumda 'hoca' denince niçin akla sadece erkek geliyor?

Diğer bütün sebeplerin (doğum, aile şartları, ev hâlleri vb.) makul olduğunu ifade etmekle birlikte hepsinin toplamda yüzde on bile denemeyecek miktarda gerekçe teşkil etmesinin yanı sıra başka bir sebep, akla sadece erkek işi olarak gelen hocalığın toplumda kadınlar açısından niye yer etmediğini özetliyor: 'Bu iş *karı* işi değil' anlayışı. Kürsülerde ders anlatmak, büyük salonlarda konferans vermek, esnafı dolaşmak tabii ki erkeklerin çapı ve uygulama biçimiyle kıyaslandığında aynı miktarda ve nitelikte olmak zorunda değil; ancak işin kadınlara uymadığı ve onlar tarafından yürütülemeyecek tabiatında olduğunu söylemenin de sebebi değildir. Zira eğitim sadece cuma hutbesinden ibaret değildir. Hanımların da çalışabilecekleri davet ve eğitim alanları çok sayıdadır, çeşitlidir.

Kadınlar hafız olabiliyorlar mı? Olabiliyorlar, üstelik erkeklerden daha hızlı bile. Arapça öğrenebiliyorlar mı? Medreselerde on binlerce kadın talebe var. İlmihâl biliyorlar mı? Ezberliyorlar bile. İmam-hatip liselerinde ve ilâhiyat fakültelerinde de okuyorlar. Tefekkür kabiliyetlerinin olmadığı da söylenemez. Öyleyse neden erkekler Allah'a davetin sorumluluğunu taşıyor da kadınlar taşıyor? Ortada onlar için iki kırmızı çizgi olduğu doğrudur; kadın, erkek kadar serbest tarzda konuşup konferans veremez, böyle bir videosunu yayınlamaz. Diğer taraftan kadın için evliliğin ve ev hayatının yükü, kocasıyla alakalı sorumlulukları erkekten daha fazladır. Bunlara rağmen yine de Allah'a davet yükümlülüğü kadının omuzlarında bulunabilir. Ashab-ı kiram nesli ve onlardan sonrakiler ölçü alındığında onların şimdiki dijital imkânları değerlendirmedikleri ortadadır. Zaten bu tür imkânların Allah'a davet vazifesini yerine getirirken ne kadar berekete vesile oldukları şüphelidir.

Bir hoca efendiden yüz yüze nasihat dinlemekle onun videosunu seyretmek denk değildir, dinlenen kim olursa olsun. Nihayetinde Suyûtî ve İbni Hacer gibi büyük isimleri yetiştirenler arasında kadın hocalar vardır; demek ki Şam'da, Kahire'de, Bağdat'ta çok sayıda kadın âlime bulunuyordu ve hem kendileri yetişmiş hem de talebeler yetiştirmişlerdi.

Ezcümle 'davet' işi televizyon ve video çekiminden ibaret bir sorumluluk değildir, çay içmek amacıyla toplanılan bir muhabbet ortamı da kadınların davet çalışması için gayet uygun bir fırsattır. Musab bin Umeyr ve Ümmü Seleme'nin yaptığı da budur. Bizim bakımımızdaki problem, Allah'a daveti yalnızca cuma hutbesi veya televizyona çıkmak-sosyal medya kanalı açmakla sınırlamaktan ileri geliyor.

Günümüzde Diyanet'e bağlı veya bağlı olmaksızın on binlerce kurs-medrese var. Bu medreselerde ana mantalite, gelen öğrenciyi diniyle buluşturmadır ama onun da birilerini dinle buluşturacağı (davet) üzerine bir mantık yoktur. Olması için medreselerde Türkçe derslerinin de bulunması gerekir zira Türkçe iyi bilinmeden Allah'a davetin gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Mesela Kur'an'ın bir davetçiye özellikle gerekli ayetlerinin ders olarak okutulması da görülmez. Sözelimi *Celâleyn* defalarca hatmedilse ve ezberlense bile sadece talebe olan için malzeme oluşturur, davetçi için değil. Eserin bir eksikliğini vurgulamak manasına da gelmiyor bu söylediğimiz; onun alanı bu değildir. Davet işi başka ve ayrı bir konudur ki zaten her talebe de bunu yapabilecek kabiliyette olmaz, yüz kişi ilmi hâl okuyabilir lâkin aralarından üç, belki ikisi bu vazifeyi üstlenebilir. Zira davetçilik karşındaki insanların sinir sistemini, psikolojisini kontrol etmek ve bu arada zamanı ayarlamak, çivi gibi kalıcı cümlelerle muhatabı etkilemek ve daha bazı özellikleri göstermeyi gerektirir.

Bu bakımdan Allah'a davet vazifesi bir çeşit sanattır ve herkesin yapabileceği iş değildir. Memurluk icra edecek kimseye öğretilen din sosyolojisi-psikolojisi öğretimi de buradaki eksikliği gidermez; Allah'a davet etmek bir heyecan işidir. Hasan el-Bennâ henüz 20 yaşındayken Mısır'ın altını üstüne getirebilecek denli heyecanla bu görevi yürütebilmişti. Tıpkı bazılarının nadir matematik zekâsına sahip olmaları veya güzel sesle Kur'an okumaları gibi böylesi de Allah'ın az sayıda kulunda rastlanabilir bir özelliktir.

Diğer yandan kadınların kendilerini bu başlıkta yetiştirmeleri evden bir miktar uzak olmaları manasına da gelebilir. Bir çay sohbeti, mevlüd toplantısı, kadınların bir araya geldiği herhangi bir meclisi haber aldığı orada bulunması gerekecektir. Tabii ki kendi evini de davet merkezine çevirerek bu işi orada yerine getirmesi mümkün olabilir. Böyle bir ev Allah'ın izniyle Dârü'l-Erkam misali yerdir ve kıyamete dek Erkam'ın evine inen rahmet, o hanımın evine de iner. Elbette bebeği olan ve olmayan hanımlar için birbirinden farklı yol haritalarıyla gerçekleştirilebilir.

Kadınlar kıyamet günü, genç kızlara bile erkek hocaların konuşması gerektiğinin hesabını verebilirler. Kadınları yetiştirenler, medrese yönetenler bu hesabın altından kalkabilirler. Kadında Âsiye ve Meryem ruhu olmadığı, Nesîbeleşmenin ne manaya geldiğini anlamadığı sürece çok şey bilse dahi adeta depo gibidir; elinde bol bulundurur ama elindekini faydaya dönüştüremez. Ümmetimizin acilen âlim, davetçi, muallim ihtiyacı bulunduğu günümüzde aynı ihtiyaç erkekler kadar bile değil, kadınların daha fazla ihtiyacıdır.

Eşlerin ve evli olmayanlar için babaların fedakârlıklarını gerektiren bir konuyla da karşı karşıya olabiliriz. Evli bir insan, hanımının sürekli toplantı ve konuşma meclislerinde bulunması, ilgisini sıklıkla dışarıdaki işlere yöneltmesi hakkında rahatsızlık hissedebilir ve bu durum da aileyi bir miktar sıkıntılı hâle getirebilir. Fakat Allah yolunda cihadın ne olduğunu, ümmetimizin ihtiyacının acilliğini bilen bir erkek bu konuda kazanacağı ecirleri de tahmin edebiliyor olmalıdır. Başka taraftan, güven meselesini evhama vurdurmamak ve karşılıklı imat anlayışını geliştirmek gerekir. Bütün bunların tavizi gerektiren şeyler olduğu da yanlış bir düşüncedir. Şeriatımızın değişmez kurallarından biri ihlâl edilmediği ve sululuklar, keyfi esnemeler ya da hükümlerle oynamak anlamına gelen tavırlar görülmediği sürece tavizden de söz edemeyiz. Erkeklerle tokalaşma, laubalilik, yan yana oturup

samimi olmak gibi durumları bilahare konuşmaya niçin gerek olsun; zaten Allah'a davetten bahsetmiyor muyuz? Üstelik konumuz kadınların kadınlara davetidir, erkeklere değil.

Kadınların yanlarında mahremleri olmadan 90 km. ötesine çıkamamaları şeriatın sabitelerindedir, doğru. Ancak böyle bir engeli de mesela cennete hazırlandığının şuurunda olan bir baba niçin kızını o göreve bizzat kendisi götürüp işini bitinceye kadar da bekledikten sonra birlikte geri dönmek yoluyla ona hizmet edip aşmasını? Böyle bir sevabı da baba veya eş neden kazanmasın? Kadının işi bitinceye kadar beklemesini de adeta Bedir'de nöbet bekliyor gibi ecir kazanacağı bir ana dönüştürmesi mümkündür insanın. Bugünün Bedir'i, Uhud'u madem budur ve böyledir...

Öyleyse verilecek taviz varsa yeri gelince babalık forsumuzdan, kocalık zevkimizdendir; dinimizden değil.

*

Sözünü ettiğimiz problemin çözülmemiş olması şimdiye dek dert edilmemesinden ileri gelmektedir. Müslümanlar'ın şimdiye kadar böyle bir dert taşımamalarındandır. Çağımızda bunun herhangi bir mazereti de hiçbir şekilde ileri sürülemez. Kadınların uzmanlaşmadıkları tek alan olarak artık Allah'a davet kalmıştır. Hanım müftü yardımcıları, siyasetçiler, ticaretçiler, ziraatçılar... her tür meslekte kadınlar varken Allah'a davet görevine gelince bunun erkek işi olduğunu söyleyip komik duruma düşülmemelidir. Var olan yüzlerce Kur'an kursundan birkaçının fonksiyonu değiştirilerek bütün ülkeden seçilmiş ilahiyat, imam-hatip, medrese talebeleri bir araya getirilip Allah'a davet çalışmaları için özel müfredatlarla yetiştirilebilirler. Böyle bir programda mesela hafız olmak gerekemeyebilir ama mükemmel bir Türkçe bilgisi gereklidir.

Programda davetçiye lazım olacak psikososyal kurallar, dil kabiliyetleri, Türkiye ve dünya şartları hakkında bilgiler, kadınlara yapılan zulümler, aile huzursuzlukları gibi etraflı malumat bulunmalıdır. Haftalık programda ilmihâl bilgisi iki saatse aileyi kurtarma planlamasını veren seminer-ders on saat olmalıdır. Keza insan psikolojisi veya dünya siyaseti hakkında da bir bu kadar ders bulunmalıdır. Çünkü insanları Allah'ın kitabı Kur'an'ı okumaya çağırdığımızda, Kur'an'ı okumayı engelleyen sosyolojik vakıaları da bilmeye mecburuz. Aksi takdirde Kur'an'a davet ettiğimiz insan "Ben zaten ramazanlarda okuyorum" dediğinde verecek cevabımız olmaz.

Davetçi, öğretmen gibi değildir. Öğretmen için aktarması gereken müfredat tamamlandıktan sonra iş biter, imtihandan sonra da notları dağıtınca geriye maaşını alması kalır. Böylece maaşı ona helâl olur. Fakat (Allah'a) davetçi böyle değildir; batmış bir insanı kurtarmak için çırpınan ve o kurtulmadıkça da rahat uyuyamayandır davetçi. Bu uğurda gencinden ihtiyarına, alkoliğinden müşrikine kadar her çeşit insanla muhatap olmayı ve gönüllerine girerek İslam'ın nurunu yeşertmeyi hedef edinecektir. Gençliğin sorunları üzerine yüzlerce seminer dinlememiş, çalışmaları gözden geçirmemiş ve geniş bir kültür edinmemiş birinin gençlere konuşacak neyi olabilir ki? Ya da başka bir söyleyişle gençlere anlamadıkları dilden konuşmanın ne manası olacaktır?

Davetçilik konusunda kurulacak medreseler-vakıflar, bu tür uzmanlık alanlarında gelişmiş olmalıdır. Her bir araya gelen beş kişinin hemen yardım vakfı kurması ve kermeslerle insanların çeyizlerini toplayıp satması, gençlerin bu tür çalışmalarda kullanılması artık devletin bile yardım dağıtma işini ciddi miktarda üstlendiği günümüzde birinci dereceden gerekli sayılmamalıdır. Diğer taraftan yine devletin kurduğu yüzden fazla ilahiyat fakültesinden Allah yolunda davetçilik mesleğini kendine dert edinecek iki kişinin çıktığı görülüyor. Çünkü orası memur yetiştirme merkezi olarak işliyor. Öyleyse büyük ihtiyaç bu alandadır.

Müftülüklerde kadro verilen hanım müftü yardımcılarının bulunması gayet güzel bir şeydir. Her müftülükte bir de yetkili kadın personel bulunmalı ama oradaki erkek personelle lakırdı için bulunduğu, sırf memur olduğu için bir iş yapma zihniyetiyle mesai geçirdiğinde ve tavırları da

buna göre şekillendiğinde bahsettiğimiz davetçilik sınırlarından çıkar. Ashab-ı kiramın kadınlarının şuuru korumuş bir kadın, ashabın erkekleri gibi iffete dikkat eden ve laubalileşmeyen erkek personelle aynı binada pekâlâ iş yapabilir. Hatta müftülüklerin bir katı hanımlara ayrılabilir. Vaize hanımlar üstelik laik bir devletten maaş alarak görev yaptıkları hâlde kıyamet günü hesabını veremeyecekleri nimetlerin arasında gün geçirip etkin ve somut sonuçlar meydana koyamamalarının bedelini düşünmeli değiller midir?

Nitekim bir ilçeye atanan kadın vaize, o ilçedeki halkın bozuk durumundan sorumludur ve erkek hocalardan önce o kadına sorulacaktır hesabı, kıyamet gününde. Hâlâ gusül abdestini bilmeyen, aybaşıyla ilgili hükümlerden habersiz kimselerin bulunması o vaize, müftü yardımcısı veya hanım hoca konumundaki kimse için öncelikli vebaldir. Bu bakımdan hanım hocaların iki dünyada da işleri zor, yükleri ağır ve sorumlulukları çetindir.

“Anlatıyorum, insanlar beni dinlemiyor” demek de meşru bir mazeret veya kenara çekilme özrü sayılmaz. Peygamberler de insanlara konuşmuş ama insanlar dinlememişlerdir. Bu durumda peygamberlerin kenara çekildikleri olmamıştır. İnsanlar Allah’ı dinlemiyor, ezana saygı göstermiyorlar; bir davetçiyi dinlememeleri çok şey değildir. Davetçi, vazifesini yapmalı ve böylece Rabbine götürebileceği işe yarar bir özür hazırlamalıdır. Bunu hazırlayabildikten sonra insanların ne yapıp nasıl tepki verdikleri çok da önemli değildir.

Davetçilik görevinin, herkesin yapabileceği bir iş olmadığı meydandadır. Her Kur’an kursu hocası veya kendini donanımlı hâle getirmiş ilahiyat mezununun yapabileceği iş değildir bu. Gözü Allah yolunda dönmüş, fedakârlığı hazmetmiş kimseler ister ve böyleleri de sık bulunmaz. Bu işe canını vermiş, yeme-içmesini dahi buna göre ayarlamış ve evliliğinden diğer hayat düzenine kadar bütün işlerini bu uğurda yoluna koymuş yüz hanımefendi, ülkeyi iki sene içinde şeriat ülkesi hâline getirebilirler. Zira insanlar dine tamamen karşı durumda değiller, küfrün propagandalarıyla dinin belli bölümlerinin ters olduğu ve nefse ağır geldiği kanaatindedirler. İkna edilince de kabul etmektedirler.

*

Kadınlar için söz konusu edilebilecek bazı muhtemel risk başlıklarını şöyle sıralayabiliriz:

Kadınlar ellerinden gelse çocuklarını bir haftada büyütüp askere gönderecek kadar aceleci davranabiliyorlar. Bu acelecilik onlarda çabuk bıkkınlık ve hemen beddua ya sarılma gibi kötü sonuçlara yol açabiliyor. Böyle olmasa dahi yorgunluk psikolojisi insanı yıldırabiliyor.

Kendini küçük görme kompleksine kapılmak da bir başka muhtemel tehlikedir. Hanımların önlerinde örnek bir profil bulunmaması, “şu kadın gibi yapacağım” diyememeleri negatif etkidir.

Erkeklerde biraz daha farklı seyredecek sorunlardan biri şudur ki bir yerde iki hanım vaize bulunuyorsa görev paylaşımları ancak bir üst kurulun taksimi ve görev tanımlaması ile müdahale etmesi durumunda mümkün olabiliyor. Bir Kur’an kursunda ‘otorite’ meselesi, hanımlar arasında erkeklerden daha fazla sorun teşkil edebiliyor. Bu da ancak Allah korkusuyla düzelebilecek bir problemdir: Allah’a davet çalışması mı yapıyorsun yoksa kendi nefsinin tatmin edecek bir iş üzerinde misin?

Her hâlükârda rabbanî ve salih kadınlar, bu memleketin çehresini erkeklerden daha önce ve fazla biçimde değiştirebilirler. Bunu Allah rızası için ve Rabbimi şahit tutarak samimiyetle ifade edebilirim.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ. وَصَلَّى اللّٰهُ وَسَلَّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِيْنَ.

Âlemlerin Rabbi Allah’a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.